

Sygn. akt. IV Ka 916/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Adam Sygit

Protokolant sekr. sądowy Hanna Płaska

przy udziale oskarżyciela -----

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2013 roku

sprawy **L. W.**

obwinionego z art. 96 § 3 k.w.

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Świeciu VII Zamiejscowego Wydziału Karnego
z siedzibą w Tucholi.

z dnia 8 sierpnia 2013 roku sygn. akt VII W 619/13

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok; zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty za II instancję
i obciąża go zryczałtowanymi wydatkami postępowania odwoławczego w kwocie 50,00 (pięćdziesiąt) złotych.

Sygn. akt IV Ka 916/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Świeciu VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Tucholiz dnia 8 sierpnia 2013 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt VII W 619/13, obwinionego L. W. uznano za winnego tego, że w dniu 14 maja 2012 roku jako właściciel/użytkownik pojazdu, wbrew obowiązkowi, nie udzielił Straży Gminnej w K. odpowiedzi, kto w dniu 19 kwietnia 2012 roku o godzinie 10:29:20 kierował lub był w posiadaniu pojazdu mechanicznego o nr rej. (...), którym to pojazdem popełniono wykroczenie w ruchu drogowym, tj. za winnego popełnienia wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. i za to, na podstawie tego przepisu, wymierzono mu karę grzywny w wysokości dwustu złotych. Jednocześnie zasądzone od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania w wysokości stu złotych oraz opłatę w wysokości trzydziestu złotych.

Od powyższego orzeczenia apelację wniósł obwiniony, zarzucając – na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. – obrazę przepisów prawa materialnego „poprzez stwierdzenie, iż wątpliwości może budzić czy Straż Międzygminna K.-G. powinna posługiwać się nazwą Straż Gminna w K. a nie Straż Międzygminna a nie uprawnienia takiej formacji do żądania spełnienia obowiązku o jakim mowa w art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym” (cyt. j.w. za treścią apelacji k. 43) i wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, umorzenie postępowania oraz zwrot kosztów według norm przepisanych.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja była bezzasadna.

Sąd odwoławczy po analizie sformułowanych zarzutów i uzasadnienia apelacji oraz - wobec podmiotu ją wywodzącego - weryfikacji całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz sposobu procedowania uznał za padłe rozstrzygnięcie za prawidłowe. Sąd Rejonowy należycie zrealizował wymagane obowiązki aby móc sformułować powyższy wniosek. W sposób prawidłowy – tj. zgodnie z przepisami postępowania – przeprowadził dowody zawnioskowane przez strony, ale również analizował konieczność przeprowadzenia z urzędu wszelkich dowodów ewentualnie jeszcze potrzebnych do ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o winie obwinionego, kwalifikacji prawnej zarzuconego mu czynu i kwestii ewentualnego wymiaru kary. Potrzeba uzupełnienia w ten sposób postępowania dowodowego zachodzi jedynie wtedy, gdy z przeprowadzonych na wniosek stron dowodów wynika, że okoliczności, o których mowa wyżej, nie zostały jeszcze w sposób wystarczający wyjaśnione. Jednocześnie dokonał prawidłowej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a więc poza zasięgiem rozważań sądu nie pozostały dowody istotne dla rozstrzygnięcia kwestii winy, w tym i okoliczności podnoszone przez obwinionego, oceny prawnej czynu oraz wymiaru kary. Ustalenia faktyczne, poczynione w oparciu o tak dokonaną ocenę, nie wykazują błędów tak faktycznych, jak i logicznych. Cały proces wnioskowania, skutkujący treścią zaskarżonego wyroku, został przedstawiony w pisemnych motywach wyroku. Sąd Rejonowy, przypisując obwinionemu odpowiedzialność za czyn wyczerpujący znamiona art. 96 § 3 kodeksu wykroczeń powyższe wymogi prawidłowo zrealizował.

W przedmiotowej sprawie jednoznaczne i niekwestionowane było ustalenie, że w dniu 19 kwietnia 2012 roku, przy użyciu urządzenia rejestrującego i posiadającego stosowaną legalizację (k. 4), utrwalono obraz samochodu marki (...)o numerze rejestracyjnym (...)wraz z wizerunkiem kierującego w okolicznościach wskazujących na popełnienie wykroczenie drogowego, tj. przekroczenie maksymalnie dopuszczalnej prędkości (k. 3). W toku czynności wyjaśniających obwiniony, jako właściciel pojazdu o numerze rejestracyjnym (...), został wezwany do udzielenia informacji, zgodnie z art. 78 ust. 4 i 5 oraz art. 129b ust. 3 pkt 7 ustawy prawo o ruchu drogowym (k. 2). Wezwanie to wystosowała do obwinionego Straż Gminna K., gdyż zarejestrowane wykroczenie popełniono na obszarze właściwości jej działania. Z obowiązku udzielenia żądanych informacji L. W. się nie wywiązał, kwestionując fakt popełnienia wykroczenia i legalność podejmowanych wobec niego działań (k. 5).

Argumentacja skarżącego wskazana w treści środka zaskarżenia oraz prezentowana w toku postępowania wyjaśniającego i rozpoznawczego nie może być przesłanką do zakwestionowania prawidłowości zapadłego wyroku. Motywy zapadłego orzeczenia, przedstawione w sporządzonym przez Sąd Rejonowy uzasadnieniu, sąd odwoławczy akceptuje.

Apelujący konsekwentnie podnosił, że został wezwany do udzielenia informacji przez organ nieistniejący w dacie formułowania takiego żądania lecz argumentacja ta jest niezasadna. Zarejestrowane wykroczenie drogowe popełniono w miejscowości Ż. czyli na obszarze gminy K., tak więc i na obszarze objętym właściwością Straży Gminnej K.. Ten organ prowadził również czynności wyjaśniające, wezwał obwinionego do udzielenia informacji i ostatecznie skierował wniosek o ukaranie. Wątpliwości zgłaszane przez obwinionego dotyczą przekształceń tej formacji a mających miejsce na przestrzeni 2011 i 2012 roku, związanych również ze zmianą jej nazwy.

Sąd odwoławczy nie ma wątpliwości, że - w obowiązującym stanie prawnym - straże gminne (miejskie) są organami uprawnionymi do skutecznego prawnie kierowania żądań o wskazanie kierującego pojazdem, którym popełniono zarejestrowane wykroczenie drogowe oraz posiadającymi uprawnienia oskarżyciela publicznego do wnioskowania o ukaranie właściciela lub posiadacza pojazdu za wykroczenie polegające na niewskazaniu osoby, której powierzył on pojazd do kierowania lub używania. Od dnia 31 grudnia 2010 roku obowiązuje regulacja, wprowadzona ustawą z dnia 29.10.2010 roku o zmianie ustawy - prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (publ. Dz.U.2010, nr 225, poz. 1466), która m.in. dodała do art. 129 b ustawy prawo o ruchu drogowym ustęp 3 pkt 7, zgodnie z którym strażnicy miejscy są uprawnieni również do żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, komu powierzył

pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Zdaniem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy powyższa zmiana oznacza to, że:

-aktualnie straż gminna jest uprawniona do podejmowania działań we wskazanym zakresie, tj. wezwania osoby zobowiązanej (właściciela/posiadacza) do wskazania osoby, której pojazd powierzono,

-osoba wzywana przez straż gminną do udzielenia tych informacji ma obowiązek – zgodnie z art. 78 ust 4 prawa o ruchu drogowym – takie informacje przekazać,

-w przypadku nieudzielenia ich straż gminna może, zgodnie z treścią przepisu art. 17 § 3 k.p.w., wystąpić wobec wezwanego właściciela pojazdu z wnioskiem o ukaranie za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w.

Jeżeli czynności wyjaśniające prowadziła i w ich toku skierowała wezwanie do udzielenia informacji a następnie wnioski o ukaranie złożyła straż gminna to oznacza, iż działał organ do tego uprawniony ustawowo. Zdaniem sądu odwoławczego w czasie podejmowania w/wym. działań w przedmiotowej sprawie samorządowa formacja, działająca na terenie gminy K.od 2007 roku (zgodnie z uchwałą Rady Gminy K.z dnia 15 marca 2007 roku w sprawie powołania Straży Gminnej), była „strażą gminną” w rozumieniu powyższych regulacji.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o strażach gminnych (w brzmieniu od dnia 24 grudnia 2009 roku), gminy sąsiadujące na obszarze jednego województwa mogą zawrzeć, po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji (również i bez niej w przypadku upływu 14 dni o dnia przedstawienia w tym zakresie wniosku), porozumienie o utworzeniu wspólnej straży. W dniu 22 września 2011 roku Rada Gminy G.podjęła uchwałę w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą K.oraz Gminą G.w sprawie utworzenia StrażyMiędzygminnej. Powyższe oznaczało przekazanie przez gminą G.dalszych kompetencji do działania gminie K.i funkcjonującej tam już Straży Gminnej(w zakresie zadania własnego gminy odnośnie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty dotyczących porządku publicznego - k. 33). Porozumienie takie zawarto w dniu 28 grudnia 2011 roku i uchwałą Rady Gminy w K.z dnia 29 grudnia 2011 roku utworzono „StrażMiędzygminną z siedzibą w K.” (k. 35). Te decyzje nie pozbawiły jednak kompetencji do działania samorządowej formacji w postaci straży gminnej powołanej dla ochrony porządku publicznego na terenie gminy K.uchwałą Rady Gminy w K.z dnia 15 marca 2007 roku. Zmiana dotyczyła jedynie przejścia jeszcze dodatkowych, miejscowych kompetencji (nota bene z obszaru, gdzie czyn obwinionego nie miał miejsca) oraz nadanie nowej nazwy odzwierciedlającej fakt zawarcia takiego porozumienia i wspólnego realizowania tych zadań przez obie gminy.

Sposób rozszerzenia kompetencji przez organ funkcjonujący na obszarze gminy K.był zgodny z prawem i wolą samorządu obu gmin. Wątpliwości, jedynie co do prawidłowości użytego sformułowania „Straż Międzygminna”, skutkowały uchwałą z dnia 30 października 2012 roku, którą dokonano zmiany przyjmując określenie „Straż Gminna w K.wspólna dla Gminy K.i Gminy G.z siedzibą w K.”. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, powyższe nie oznacza jednak, iż w w/wym. okresie (pomiędzy porozumieniem a zmianą nazwy) czyli również w dacie zarejestrowania wykroczenia drogowego oraz kierowania do obwinionego żądania o udzielenie informacji Straż Gminna z siedzibą w K.nie była organem do tego uprawnionym. Dlatego argumentacja skarżącego, iż działania podejmował wobec niego organ do tego nieuprawniony bo właściwie nieistniejący była bezzasadna. O prawidłowości działań decyduje bowiem zakres rzeczywistych kompetencji wynikających z uregulowań prawnych przewidzianych dla gminnego organu porządku publicznego, jakim była i nadal jest straż gminna działająca na obszarze gminy K..

Jednocześnie należy wskazać, że – niezależnie od jednoznaczności zapisów urzędzenia rejestrującego - kwestionowanie faktu popełnienia wykroczenia nie jest przesłanką do uniknięcia odpowiedzialności za uchylenie się od wskazania osoby kierującej pojazdem/posiadającej pojazd do używania w dacie rejestracji. Podnoszone więc przez obwinionego okoliczności dotyczące sposobu zarejestrowania wykroczenia czy prawidłowości działania urzędzenia rejestrującego mogłyby być rozważane dopiero w toku postępowania przeciwko wskazanej przez niego osobie jako sprawcy wykroczenia. Swoim zaniechaniem uniemożliwił on jednak prowadzenie postępowania w tym

przedmiocie, co skutkowało słuszną decyzją Sądu Rejonowego o ukaraniu za wykroczenie z art. 96 § 3 kodeksu wykroczeń.

Ponadto uznano, że Sąd Rejonowy - odnosząc się do ustawowo określonych dyrektyw – wymierzył karę adekwatną do stopnia społecznej szkodliwości czynu i biorąc pod uwagę cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do ukaranego. Jednocześnie uwzględniono okoliczności przedmiotowe czynu i okoliczności podmiotowe dotyczące sprawcy, w tym i jego sytuację majątkową. Z tych powodów brak jest racjonalnych przesłanek aby uznać, że rozstrzygnięcie o karze jest nieadekwatne do tych okoliczności i nosi cechy rażącej surowości. Powyższe nie rodziło więc potrzeby ingerencji orzeczniczej sądu odwoławczego i przemawiało za potrzebą stabilizacji zaskarżonego wyroku, także w części dotyczącej orzeczenia o karze.

Wobec powyższego zaskarżony wyrok utrzymano w mocy a obwinionego obciążono opłatą w wysokości zgodnej z art. 21 pkt 2 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych (publ. Dz. U. nr 49, poz. 223 z 1983 roku z późn. zm.) oraz kosztami postępowania odwoławczego, ich wysokość ustalając na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10.10.2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (publ. Dz. U. z 2001 roku, nr 118, poz. 1269), nie znajdując racjonalnych przesłanek do zwolnienia go z obowiązku uiszczenia kosztów zainicjowanego postępowania odwoławczego.